

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Hamburgu

UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH W NIEMCZECH

Od 1 kwietnia 2012 roku obowiązuje w Niemczech nowa ustawa dotycząca uznawania zagranicznych kwalifikacji zawodowych. Nowe regulacje wprowadzają szereg ułatwień w tym zakresie. Dzięki niej migranci, także migranci z Polski mają szansę na pracę w Niemczech w wyuczonym zawodzie.

Wielu polskich obywateli zastanawia się jak może ubiegać się o uznanie kwalifikacji zawodowych w Niemczech?

Na czym polega procedura uznawania kwalifikacji zawodowych?

Który urząd rozpatruje wnioski o uznanie kwalifikacji zawodowych?

Gdzie szukać porady i informacji w indywidualnej sprawie?

Gdzie szukać dalszych informacji?

Na czym polega uwierzytelnienie polskich dokumentów?

Niniejsza broszura pomaga znaleźć odpowiedzi na te pytania i zawiera szereg praktycznych informacji, które mogą pomóc przejść przez proces uznania kwalifikacji zawodowych

Od 1 kwietnia 2012 roku obowiązuje federalna ustawa o uznaniu kwalifikacji zawodowych zdobytych za granicą (Gesetz zur Verbesserung der Feststellung und Anerkennung im Ausland erworbener Berufsqualifikationen <http://www.anerkennung-in-deutschland.de/html/de/73.php>), która wprowadziła szereg nowych rozwiązań, ułatwiających uznanie kwalifikacji zawodowych zdobytych za granicą w około 350 zawodach na terenie Niemiec. Kraje związkowe zostały zobowiązane do uregulowania sposobu uznawania kwalifikacji w zawodach nieobjętych ustawą federalną. Jako pierwszy stosowną ustawę uchwalił Hamburg.

Nowością jest, że ustawa gwarantuje wnioskodawcy prawo do złożenia wniosku, zaś urząd jest zobowiązany do wszczęcia postępowania

Według nowych zasad właściwy urząd niemiecki uzna kwalifikacje zawodowe, jeśli stwierdzi, że dla konkretnego zawodu brak znaczących różnic pomiędzy wykształceniem zdobytym w kraju pochodzenia a porównywalnym wykształceniem w Niemczech. Przy ocenie będzie uwzględniane także dotychczasowe doświadczenie zawodowe. . Istotne, że:

- rozstrzygnięcie urzędu w sprawie wniosku powinno zostać podjęte **w ciągu 3 miesięcy;**
- uznanie kwalifikacji zawodowych zależy tylko i wyłącznie od kwalifikacji a nie od obywatelstwa;
- **złożenie wniosku jest również możliwe z zagranicy.**

Osoby, które zamierzają podjąć pracę w Niemczech, w zawodzie, który jest regulowany muszą najpierw uznać swoje kwalifikacje zawodowe. Zawód regulowany to taki, którego wykonywanie jest uzależnione od spełnienia wymogów określonych w przepisach danego państwa np. zawody medyczne, prawnicze, techniczne. Każde państwo członkowskie UE reguluje dostęp do zawodów we własnym zakresie. Ten sam zawód może więc być zawodem regulowanym w Niemczech podczas gdy w innych państwach członkowskich, np. w Polsce, nie będzie on regulowany.

Listę zawodów regulowanych w Niemczech można pobrać ze strony Komisji Europejskiej:
http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=regProf.indexCountry&cld=3

Inaczej jest w przypadku zawodów nieregulowanych. O zatrudnieniu pracownika posiadającego kwalifikacje uzyskane w innym kraju członkowskim UE decyduje bezpośrednio pracodawca.

Kto może ubiegać się o uznanie kwalifikacji zawodowych?

Ustawa o uznaniu kwalifikacji zawodowych zdobytych za granicą gwarantuje wszystkim zainteresowanym, niezależnie od posiadanego obywatelstwa prawo do złożenia wniosku w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych zdobytych za granicą. Wniosek może złożyć każdy, kto

- ✓ dysponuje zagranicznym świadectwem kwalifikacji zawodowej oraz
- ✓ ma zamiar podjęcia pracy zarobkowej w zawodzie na terenie Niemiec.

Złożenie wniosku możliwe jest również z zagranicy.

Na czym polega procedura uznawania kwalifikacji zawodowych?

Zdobyte za granicą wykształcenie zawodowe jest porównywane z jego niemieckim odpowiednikiem. Urząd bierze pod uwagę zakres i czas trwania kształcenia zawodowego, a także doświadczenie i inne dodatkowo ukończone kursy. Jeśli nie zostaną stwierdzone żadne istotne różnice, osoba zainteresowana otrzyma zaświadczenie o pełnej równoważności zdobytych za granicą kwalifikacji zawodowych z kwalifikacjami niemieckimi. W przypadku stwierdzenia istotnych różnic urząd może potwierdzić częściową równoważność kwalifikacji zawodowych. W wydanym dokumencie zostaną opisane zdobyte kwalifikacje i konkretne różnice w porównaniu z niemieckimi. Z takim dokumentem można łatwiej ubiegać się o pracę bezpośrednio u pracodawców lub znaleźć odpowiednie możliwości dokończenia, aby uzupełnić brakujące kwalifikacje.

Który urząd rozpatruje wnioski o uznanie kwalifikacji zawodowych?

Generalną zasadą jest to, że o uznaniu dyplomu lub kwalifikacji zawodowych w Niemczech decyduje instytucja odpowiedzialna w danym kraju związkowym za kształcenie w danym kierunku. Z uwagi na fakt, że zajmują się tym w Niemczech różne instytucje rządowe, pozarządowe, regionalne i branżowe, Rząd Federalny przygotował portal informacyjny www.anerkennung-in-deutschland.de, który ma ułatwić osobom zainteresowanym odnalezienie właściwego Urzędu. **Na stronie została zamieszczona wyszukiwarka pod tytułem *Anerkennungs-Finder*, która po wpisaniu nazwy zawodu oraz miejsca zamieszkania wskazuje właściwy urząd, do którego należy skierować wniosek o uznanie kwalifikacji zawodowych:**

<http://www.anerkennung-in-deutschland.de/tools/berater/de/berater>

W przypadku zawodów związanych z przemysłem, handlem, gastronomią i usługami wnioski o uznanie wykształcenia zawodowego składa się do IHK FOSA (Foreign Skills Approval) – centralnego organu niemieckich izb przemysłowo-handlowych z siedzibą w Norymberdze. Wnioski rozpatruje 20-osobowy międzynarodowy zespół operujący 16 językami.

Wzór wniosku, wraz z wyjaśnieniami, dostępny jest na www.ihk-fosa.de

Dostępna jest także informacja w jęz. polskim:

<http://www.ihk-fosa.de/fileadmin/ihk->

[fosa/Dateien/Informationsmaterial/IHK FOSA Informationen POLNISCH.pdf](http://www.ihk-fosa.de/fileadmin/ihk-fosa/Dateien/Informationsmaterial/IHK_FOSA_Informationen_POLNISCH.pdf)

Gdzie szukać porady i informacji w indywidualnej sprawie?

Federalny Urząd ds. Migracji i Uchodźców uruchomił na zlecenie Federalnego Ministerstwa Oświaty i Badań Naukowych infolinię dostępną dla zainteresowanych w kraju i za granicą. Informacji można zasięgnąć w języku niemieckim i angielskim. Infolinia jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00 - 15.00 pod numerem **+49 (0)30-1815-1111**

Ponadto w całym Niemczech zostały utworzone **punkty informacyjne pierwszego kontaktu**, w których osoba zainteresowana, po uprzednim ustaleniu terminu, może skorzystać z doradztwa osobistego. Dane teleadresowe do poszczególnych punktów informacyjnych znaleźć można na następującej stronie <http://netzwerk-iq.de/482.html>
Porady są bezpłatne i poufne.

Na czym polega uwierzytelnienie polskich dokumentów?

Legalizacja polskich dokumentów

Polskie dyplomy lub inne dokumenty przeznaczone do obrotu prawnego z zagranicą powinny być zalegalizowane. Legalizacja oznacza potwierdzenie autentyczności dokumentu w kraju jego wydania.

Szczegółowe informacje na temat legalizacji, w tym rodzajów dokumentów oraz instytucji dokonujących legalizacji dokumentów znajdują się na stronie Ministerstwa Spraw Zagranicznych, pod następującym linkiem:

<http://www.msz.gov.pl/Legalizacja,56620.html>

Polskie ośrodki informacji:

- ENIC-NARIC Polska - ośrodek informacji na temat uznawalności zagranicznych dokumentów o wykształceniu, zarówno do celów akademickich, jak i zawodowych.

Ośrodek opiniuje zagraniczne dokumenty potwierdzające uzyskanie wyższego wykształcenia, udziela informacji na temat procedur uznania zagranicznego wykształcenia w Polsce, udziela informacji na temat możliwości uznania polskiego wykształcenia za granicą, udziela informacji na temat możliwości uznania kwalifikacji zawodowych

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

ul. Wspólna 1/3

00-529 Warszawa

tel.: +48 22 628 67 76

fax: +48 22 628 35 34

e-mail: enic-naric@nauka.gov.pl

<http://www.nauka.gov.pl/szkolnictwo-wyzsze/system-szkolnictwa-wyzszego/mobilnosc-akademicka-i-zawodowa/uznawanie-wykształcenia/>

- Polski ośrodek informacji ds. uznawania kwalifikacji zawodowych na podstawie dyrektywy 2005/36/WE.

Ośrodek udziela informacji na temat zasad uznawania kwalifikacji zawodowych w kraju i za granicą.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Wydział Koordynacji Sytemu Uznawania Kwalifikacji Zawodowych

tel. +48 22 52 92 266, +48 22 628 67 76

fax. +48 22 628 35 34

email: kwalfikacje@mnisw.gov.pl

<http://www.nauka.gov.pl/szkolnictwo-wyzsze/mobilnosc-akademicka-i-zawodowa/uznawanie-kwalifikacji-zawodowych/>

Poświadczenie kwalifikacji zawodowych nabytych w Polsce

Właściwy niemiecki organ może wymagać przedstawienia zaświadczenia od polskiego organu właściwego dla danego zawodu, aby potwierdzić, czy wnioskodawca jest w Polsce rzeczywiście uprawniony do wykonywania określonego zawodu.

Na stronie <http://www.nauka.gov.pl/szkolnictwo-wyzsze/mobilnosc-akademicka-i-zawodowa/uznawanie-kwalifikacji-zawodowych/#c31> znajduje się wykaz polskich organów właściwych **do poświadczenia kwalifikacji zawodowych**.

Organy właściwe do poświadczenia doświadczenia zawodowego:

Marszałek Województwa lub Wojewódzki Urząd Pracy (w zależności od województwa) - wydaje zaświadczenie stwierdzające charakter, okres i rodzaj działalności.

[Dane teled adresowe organów właściwych do poświadczenia doświadczenia zawodowego w poszczególnych województwach](#)

Przydatne linki w sprawie uznawalności dyplomów:

www.kmk.org/zab/zeugnisbewertungen.html

www.enic-naric.net

Akt prawny regulujący uznawanie kwalifikacji zawodowych:

Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Tekst mający znaczenie dla EOG)

Pozostałe akty dostępne na http://eur-lex.europa.eu/pl/dossier/dossier_31.htm

*Opracowała wicekonsul Monika Lipińska Keçelioğlu
Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Hamburgu
09.10.2012*

Dane kontaktowe

**do punktów informacyjnych w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych w poszczególnych krajach
związkowych**

Erstanlaufstellen Baden-Württemberg

Arbeiterwohlfahrt Stuttgarter e.V. (AWO Stuttgart)
Olgastr. 63
70182 Stuttgart

Tel: 0711 / 21061 17

Fax: 0711 / 23602 63

anne.seth@awo-stuttgart.de

Ikubiz-Interkulturelles Bildungszentrum Mannheim gGmbH
Lortzingstr. 3
68169 Mannheim

Tel: 0621 / 15673 73

Fax: 0621 / 124791 04

huesevin.ertunc@ikubiz.de

[Info-Flyer: Erstanlaufstellen des Regionalen Netzwerk Baden-Württemberg \(PDF\)](#)

Erstanlaufstellen Bayern

Tür an Tür Integrationsprojekte gGmbH
Wertachstraße 29
86153 Augsburg

Tel: 0821 / 455 1090

(Mo: 10-12 Uhr, Di: 10-12 Uhr / 14-16 Uhr, Mi: 15-17 Uhr, Do: 10-12 Uhr)

Fax: 0821 / 90799 11

anerkennungsbearbeitung@tuerantuer.de

[Flyer: Anerkennungsberatung Regionales Netzwerk Bayern/MigraNet \(PDF\)](#)

Servicestelle zur Erschließung ausländischer Qualifikationen
Landeshauptstadt München
Sozialreferat

Amt für Wohnen und Migration
Franziskanerstr. 8
81669 München

Tel: 089 / 23340 428

Fax: 089 / 23340 669

servicestelle-erkennung.soz@lmuenchen.de

Kompetenzzentrum MigraNet - regionale Beratungsnetzwerke Bayern
Zentrale Servicestelle zur Erschließung ausländischer Qualifikationen in der Metropolregion Nürnberg (ZAQ)
Beratungsstelle Anerkennungsgesetz

Untere Talgasse 8

90403 Nürnberg

Tel: 0911 / 231 -3978

zdenka.koenig@stadt.nuernberg.de

Erstanlaufstellen Berlin

Gesellschaft für berufsbildende Maßnahmen (GFBM) e.V. / Otto Benecke Stiftung e.V.
Lützowstr. 106
10785 Berlin
Kontakt:
Tel: 030 / 617764-770
zea-berlin@gfbm.de

Erstanlaufstellen Brandenburg

Büro der Integrationsbeauftragten des Landes Brandenburg
Heinrich-Mann-Allee 103
14473 Potsdam
Tel: 0331 / 866 5911
Fax: 0331 / 8665909
julia.lexow-kapp@masf.brandenburg.de

Erstanlaufstellen Bremen

Weiterbildungsberatung im Lande Bremen
Arbeitnehmerkammer Bremen
Bürgerstr. 1
28195 Bremen
Ansprechpartnerin: Sabine Lührs
Tel: 0421/36301-432
weitermitbildung-arbeitnehmerkammer@arbeit.bremen.de

Frauen in Arbeit und Wirtschaft e.V.
Berufliche Orientierung und Weiterbildungsberatung für Migrantinnen
Knochenhauer Str. 20-25
28195 Bremen
Ansprechpartnerin: Alicja Slufik
Tel: 0421/169 37-15
alicja.slufik@faw-bremen.de

[Liste aktueller Standorte und Ansprechpartner \(Integrationsberatungsstellen\).](#)

Arbeitsförderungs-Zentrum im Lande Bremen GmbH im Dienstleistungszentrum Grünhöfe
Berufliche Beratung für MigrantInnen und Flüchtlinge
Auf der Bult 5
27574 Bremerhaven

Beraterin für Frauen: Ulrike May-Bouhaddi
Tel: 0471/30878-11
ulrike.may-bouhaddi@afznet.de

Berater für Männer: Jan Jerzewski
Tel: 0471/30878-31
jan.jerzewski@afznet.de

Erstanlaufstellen Hamburg

Diakonie Hamburg Zentrale Anlaufstelle Anerkennung (ZAA)
Max-Brauer Allee 16
22765 Hamburg
Tel: 040 / 30620 396
Fax: 040 / 30620 340
zaa@diakonie-hamburg.de
www.anlaufstelle-erkennung.de

Verweisberatung Hessen

IQ-Verweisberatung per Telefon: 0561 70 04 139

Mo - Mi, Fr 9 bis 12 Uhr
Do 14.30 bis 17.30 Uhr
Caritasverband Nordhessen-Kassel e.V.
Die Freiheit 2
34117 Kassel
www.rcvkassel.caritas.de

IQ-Verweisberatung per Telefon: 069 91 30 10 40

Mo - Mi, Fr 9 bis 12 Uhr
Do 14.30 bis 17.30 Uhr
berami berufliche Integration e.V.
Burgstr. 106
60389 Frankfurt
www.berami.de

Landeshauptstadt Wiesbaden

Erstberatung qualifizierter Zuwanderer
Amt für Zuwanderung und Integration
Alcide-de-Gasperi-Str. 2
65197 Wiesbaden
Tel: 0611 31-2148
[integration\[at\]wiesbaden.de](mailto:integration[at]wiesbaden.de)

Erstanlaufstellen Mecklenburg-Vorpommern

migra e.V.
Waldemarstr. 32
18057 Rostock
Tel: 0381 / 444311 60
Fax: 0381 / 444311 63
[karsten\[at\]migra-mv.de](mailto:karsten[at]migra-mv.de)

VSP gGmbH
Mecklenburgstr. 09
19053 Schwerin
Tel: 0385 / 555750 00
Fax: 0385 / 555750 11
[serviqwm\[at\]vsp-ggmbh.de](mailto:serviqwm[at]vsp-ggmbh.de)

genres - Gesellschaft für nachhaltige Regionalentwicklung und Strukturforschung e.V.
Helmut-Just-Str. 4
17036 Neubrandenburg
Tel: 0395 / 57072 20
Fax: 0395 / 57072 25
[iq-nb\[at\]genres-online.de](mailto:iq-nb[at]genres-online.de)

genres - Gesellschaft für nachhaltige Regionalentwicklung und Strukturforschung e.V.
Fleischerstr. 20
17489 Greifswald
Ansprechpartner: Erik Wussow
Tel: 03834 / 52 72 07
[iq-hgw\[at\]genres-online.de](mailto:iq-hgw[at]genres-online.de)

Erstanlaufstellen Niedersachsen

IQ-Hotline Niedersachsen/Bremen
Tel: 0541 / 6929 708
[iq\[at\]bus-gmbh.de](mailto:iq[at]bus-gmbh.de)

Zentrum für Arbeit - Jobcenter Leer
Bavinkstr. 23
26789 Leer
Ansprechpartnerin: Ilse Varchmin
Tel: 0491 / 9994 2227
[Ilse.Varchmin\[at\]kleeer.de](mailto:Ilse.Varchmin[at]kleeer.de)

Bildungswerk der Niedersächsischen Wirtschaft gGmbH (Lüneburg)
Fährsteg 5a
21337 Lüneburg
Ansprechpartnerin: Birthe Sieg
Tel: 04131 / 30307 18
[birthe.sieg\[at\]bnw.de](mailto:birthe.sieg[at]bnw.de)

Ansprechpartnerin: Viola Herrmann
Tel: 04131 / 30307 0
[viola.herrmann\[at\]bnw.de](mailto:viola.herrmann[at]bnw.de)

Bildungswerk der Niedersächsischen Wirtschaft gGmbH (Oldenburg)
Kanalstr. 23
26135 Oldenburg
AnsprechpartnerIn: Ines Mierau / Peter Grünheid
Tel: 0441 / 21906 28, 0441 / 21906 33
[ines.mierau\[at\]bnw.de](mailto:ines.mierau[at]bnw.de)
[peter.gruenheid\[at\]bnw.de](mailto:peter.gruenheid[at]bnw.de)

BUS GmbH
Bramscher Str. 134-136
49088 Osnabrück
Ansprechpartnerin: Katharina Loose
Tel: 0541 / 6929 728
[loose\[at\]bus-gmbh.de](mailto:loose[at]bus-gmbh.de)

Ansprechpartnerin: Britta Schickor
Tel: 0541 / 6929 716
[schickor\[at\]bus-gmbh.de](mailto:schickor[at]bus-gmbh.de)

IHK Hannover
Schiffgraben 49
30175 Hannover
Ansprechpartnerin: Maja Gorczynska-Wöhrmann
Tel: 0511/3107-515
[anerkennungsberatung\[at\]hannover.ihk.de](mailto:anerkennungsberatung[at]hannover.ihk.de)
Ansprechpartner: Tonio Boer
0511/3107-514
[anerkennungsberatung\[at\]hannover.ihk.de](mailto:anerkennungsberatung[at]hannover.ihk.de)

Jobcenter Wolfsburg
Porschestr. 2
38440 Wolfsburg
Ansprechpartnerin: Angelika Horst-Neumann
Tel: 05361 / 4649 122
[angelika.horst-neumann\[at\]jobcenter-ge.de](mailto:angelika.horst-neumann[at]jobcenter-ge.de)
Ansprechpartnerin: Susanne Kolle
Tel: 05361 / 4649 119
[susanne.kolle\[at\]jobcenter-ge.de](mailto:susanne.kolle[at]jobcenter-ge.de)

Erstanlaufstellen Nordrhein-Westfalen

Servicetelefon Berufliche Anerkennung des IQ Netzwerks NRW Telefon: 0201/3101 100

Bielefeld

Handwerkskammer Ostwestfalen-Lippe zu Bielefeld

Handwerksbildungszentrum Bielefeld

Kleiberweg 3

33607 Bielefeld

Ansprechpartnerin: Gabriele Braun

Tel.: 0521 / 5608-578

[gabriele.braun\[at\]handwerk-owl.de](mailto:gabriele.braun[at]handwerk-owl.de)

gemeinsam mit

MOZAIK gemeinnützige Gesellschaft für interkulturelle
Bildungs- und Beratungsangebote mbH

Herforder Str. 46

33602 Bielefeld

Ansprechpartnerinnen: Annalena Böhmer, Claudia Schmeißer und Özden Özer

Tel: 0521 / 329709-0

[boehmer\[at\]mozaik.de](mailto:boehmer[at]mozaik.de)

[o.oezer\[at\]mozaik.de](mailto:o.oezer[at]mozaik.de)

Kreis Lippe

Netzwerk Lippe gGmbH

Braunenbrucher Weg 18

32758 Detmold

Ansprechpartnerin: Sandra Fuzul

Tel: 05231 / 640357

[s.fuzul\[at\]netzwerk-lippe.de](mailto:s.fuzul[at]netzwerk-lippe.de)

Kreis Paderborn

tbz Bildung gGmbH

Waldenburger Str. 19

33098 Paderborn

Ansprechpartner: Martin Hohaus

Tel: 05251 / 700-297

[martin.hohaus\[at\]tbz-bildung.de](mailto:martin.hohaus[at]tbz-bildung.de)

Region Bonn/Rhein-Sieg

Bildungswerk für Friedensarbeit

Im Krausfeld 30a

53111 Bonn

Ansprechpartnerinnen: Birgit van Tessel und Angelika Klotz-Groeneveld

Tel: 0228 / 9695999

[vantesself\[at\]bf-bonn.de](mailto:vantesself[at]bf-bonn.de)

[klotz-groeneveld\[at\]bf-bonn.de](mailto:klotz-groeneveld[at]bf-bonn.de)

LerNet e. V.

Rathausstr. 3

53225 Bonn

Ansprechpartner: Sebastian Atmer

Tel: 0228 / 97638983

[atmer\[at\]lernnet.de](mailto:atmer[at]lernnet.de)

Duisburg

Gemeinnützige Gesellschaft für Beschäftigungsförderung

Warbruckstr. 89,

47169 Duisburg

Ansprechpartner: Joachim Pfennig

Tel: 0203 / 54424135

[jpfennig\[at\]qfb-duisburg.de](mailto:jpfennig[at]qfb-duisburg.de)

Erstanlaufstellen Rheinland-Pfalz

Servicestelle des IQ-Netzwerks Rheinland-Pfalz zu Fragen der Anerkennung im Ausland erworbener Qualifikationen

Erstanlaufstelle: Förderverein der AGARP (Arbeitsgemeinschaft der Beiräte für Migration und Integration in Rheinland-Pfalz) e.V.

Frauenlobstr. 15-19

55118 Mainz

Ansprechpartnerin: Sabina Steller

Tel: 06131/9459727

[beratung-erkennung\[at\]agarp.de](mailto:beratung-erkennung[at]agarp.de)

Erstanlaufstellen Saarland

Servicestelle zur Erschließung ausländischer Qualifikationen

TÜV Nord Bildungs Saar GmbH Bildungszentrum Saarbrücken

Schroten 1a

66121 Saarbrücken

Tel: 0681 / 41720 75

Tel: 0681 / 41620 237

Fax: 0681 / 41720 77

[cklos\[at\]tuev-nord.de](mailto:cklos[at]tuev-nord.de)

[wdoerr\[at\]tuev-nord.de](mailto:wdoerr[at]tuev-nord.de)

Erstanlaufstellen Sachsen

IBAS Informations- und Beratungsstelle Anerkennung Sachsen

c/o EXIS Europa e.V.

Weißeritzstraße 3 (Yenidze)

01067 Dresden

Tel: 0351 / 43 70 70 40

Fax: 0351 / 43 70 70 70

[anerkennung\[at\]exis.de](mailto:anerkennung[at]exis.de)

www.anerkennung-sachsen.de

IBAS Informations- und Beratungsstelle Anerkennung Sachsen

c/o EXIS Europa e.V.

Am Schwanenteich 4

08056 Zwickau

[anerkennung\[at\]exis.de](mailto:anerkennung[at]exis.de)

www.anerkennung-sachsen.de

Erstanlaufstellen Sachsen-Anhalt

Interkulturelles Beratungs- und Begegnungszentrum der Caritas

Karl-Schmidt-Str. 5c

39114 Magdeburg

Tel: 0391 / 40805 10

Fax: 0391 / 40805 20

[duc\[at\]caritas-ikz-md.de](mailto:duc[at]caritas-ikz-md.de)

SPI Soziale Stadt und Land Entwicklungsgesellschaft mbH

Ansprechpartnerin: Sylvia Hörner, Mathias Kanigowski

Zur Saaleue 51a

06122 Halle (Saale)

Tel: 0345 / 686948 23

Tel: 0345 / 686948 21

Fax: 0345 / 686948 28

[s.hoerner\[at\]spi-ost.de](mailto:s.hoerner[at]spi-ost.de)

[m.kanigowski\[at\]spi-ost.de](mailto:m.kanigowski[at]spi-ost.de)

Erstanlaufstellen Schleswig-Holstein

IQ-Projekt access (Verweisberatung entsprechend der IQ-Förderschwerpunkte)
beim Flüchtlingsrat Schleswig-Holstein e.V.
Oldenburgerstr. 25
24143 Kiel

Tel: 0431 / 205095 24

Fax: 0431 / 205095 25

[access\[at\]frsh.de](mailto:access[at]frsh.de)

www.access-frsh.de

Erstanlaufstellen Thüringen

Institut für Berufsbildung und Sozialmanagement gGmbH
Johannesstr. 12
99084 Erfurt

Tel: 0361 / 511500 15

[anerkennung\[at\]ibs-thueringen.de](mailto:anerkennung[at]ibs-thueringen.de)

Bildungswerk der Thüringer Wirtschaft
Bahnhofstr. 1

99974 Mühlhausen

Tel: 03601 / 4030 70

[info\[at\]muelhausen.bwtw.de](mailto:info[at]muelhausen.bwtw.de)

Bildungswerk der Thüringer Wirtschaft
Steinweg 24
07743 Jena

Tel: 03641 / 637590

[info\[at\]jena.bwtw.de](mailto:info[at]jena.bwtw.de)